

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **R. M.**

skazanego z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 26 października 2016 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 7 marca 2013 r., sygn. akt XII K (...),

p o s t a n o w i ł

1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokat A. P. – Kancelaria Adwokacka w W. - kwotę 442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa złote 80/100), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie wniosku o wznowienie postępowania – jako obrońcy z urzędu R. M.,

3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 marca 2013 r., sygn. akt XII K (...), R.M. został uznany za winnego popełnienia trzech czynów, w tym przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnionego w dniu 19 marca 2011 r. w P. i skazany na karę łączną 12 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji obrońców oskarżonych D. K., A. K. i R. M., Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt II AKa (...), zaskarżony wyrok wobec oskarżonego R. M. zmienił w ten sposób, że z podstawy prawnej skazania tego oskarżonego w pkt 8 wyroku wyeliminował przepis art. 91 § 1 k.k., zaś podstawę prawną wymiaru kary uzupełnił w pkt 8 o przepis art. 91 § 1 k.k. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Obecnie obrońca skazanego wniósł na podstawie art. 540 § 1 pkt. 2 lit. a k.p.k. o wznowienie postępowania. Wskazał, że w sprawie pojawiły się nowe fakty i dowody świadczące o tym, iż skazany nie popełnił czynu przypisanego mu w pkt 7 wyroku Sądu pierwszej instancji. Na tej podstawie wniósł o uchylenie wyroków Sądu Apelacyjnego w (...) i Sądu Okręgowego w W. w zakresie czynu z punktu 2 wyroku Sądu Okręgowego w W. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [x].

W uzasadnieniu wniosku podniósł, że w trakcie postępowania karnego przed Sądem Okręgowym w W., w sprawie o sygn. akt V K (...), przesłuchany w charakterze świadka D. K. oraz oskarżony T. S. przedstawili odmienną relację z przebiegu przestępstwa rozboju dokonanego w dniu 19 marca 2011 r. w sklepie jubilerskim w P. na szkodę S. G. i Z. G. od wersji przyjętej przez Sąd Okręgowy w W. w sprawie XII K (...). Przesłuchiwany w dniu 20 listopada 2015 r. D. K. podał bowiem, że w dokonaniu tego przestępstwa nie uczestniczył R. M.. Podobnie w trakcie rozprawy w dniu 2 grudnia 2015 r. oskarżony T. S. wyjaśnił, że w rozboju w P. i na W. nie uczestniczył R. M.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku z dnia 5 września 2016 r. wniósł o oddalenie wniosku o wznowienia postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania nie jest zasadny.

Przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., na który powołuje się w swoim wniosku obrońca, przewiduje wznowienie postępowania, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. W piśmiennictwie wskazuje się, że wskutek usunięcia z dnia 1 lipca 2015 r. z art. 540 § 1 pkt 2 zwrotu "*nie znane przedtem sądowi*", nowe fakty lub dowody mogące stanowić podstawę wznowienia, mogą być uprzednio nieznane, nie tylko sądowi, ale również stronie (D. Świecki (w:), D. Świecki (red.), B. Augustyniak, K.Z. Eichstaedt, M. Kurowski, Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 540 k.p.k., Tom II, LEX 2015). Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie uznaje się, iż nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2011 r., III KO 77/10, LEX nr 736766; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1996 r., V KO 2/96, OSNKW 1996, nr 7-8, poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z 10 października 1995 r., II KO 76/94, OSNKW 1996, nr 1-2; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2004 r., III KO 32/02, OSNKW 2004, z.10, poz. 99 i cytowane tam orzecznictwo; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2009 r., III KO 73/08, R-OSNKW 2009, poz. 396; P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz, t. III, Warszawa 2012 r., s. 375-376, 380-381).

Ocena wskazanych przez wnioskodawcę źródeł dowodowych w postaci zeznań D.K. i wyjaśnień T. S. złożonych w toku rozprawy przed Sądem

Okręgowym w W. w sprawie o sygnaturze akt V K (...), a dotyczących udziału R. M. w przestępstwie rozboju dokonany w dniu 19 marca 2011 r. w sklepie jubilerskim w P., nie pozostawia wątpliwości co do tego, że nie spełniają one wymogu "nowego faktu lub dowodu" w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

Okoliczność zmiany relacji zarówno T. S., jak i D. K., odnośnie uczestnictwa R. M. w rozboju dokonany w dniu 19 marca 2011 r. w P., była bowiem znana Sądowi odwoławczemu. Przesłuchiwany w toku rozprawy apelacyjnej T. S., powołując się na słabą pamięć oświadczył, że nie pamięta czy w przestępstwie dokonany w 19 marca 2011 r. w sklepie jubilerskim w P. udział brał R. M. (t. XIX, k. 3468-3469). W trakcie postępowania apelacyjnego Sąd ujawnił również protokół z rozprawy z dnia 8 stycznia 2014 r. przed Sądem Okręgowym w W. w sprawie o sygnaturze akt V K [x], z którego wynikało, iż D. K. wycofał się z zeznań obciążających A. K. i R. M. (t. XIX, K. 3459). Powyższa okoliczność zmiany wersji zdarzenia stanowiła także przedmiot szczegółowych rozważań Sądu odwoławczego zawartych w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 stycznia 2014 r. (k. 3584 - 3587). Dopuszczenie zaś możliwości - jak tego chce obrońca - w postępowaniu w przedmiocie wznowienia postępowania, ponownej oceny dowodu z wyjaśnień D. K. i T. S., celem dokonania, na podstawie tej nowej oceny, odmiennych ustaleń faktycznych, nie jest możliwe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 1973 r., I KZ 24/73, OSNPG 1973, nr 6, poz. 85).

Rację ma więc prokurator Prokuratury Krajowej, że zaoferowane we wniosku dowody nie mogły skutecznie obalić domniemania poprawności skazania R. M. za czyn z art. 280 § 2 k.k. popełniony w dniu 19 marca 2011r.

Podkreślić przy tym należy, że w postępowaniu wznowieniowym, z uwagi na obalenie prawomocnym wyrokiem skazującym zasady domniemania niewinności, ciężar uprawdopodobnienia podstawy do wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. spoczywał na wnioskodawcy. Zatem to obrońca skazanego, powołując się na podstawę *de novis* miał obowiązek wykazania wysokiego prawdopodobieństwa błędności prawomocnego orzeczenia skazującego i zasadności wniosku o wznowienie postępowania, czego jednak nie uczynił.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

O kosztach sądowych postępowania wznowieniowego rozstrzygnięto na podstawie art. 639 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k., zaś o wynagrodzeniu obrońcy z urzędu zgodnie z § 17 ust. 4 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).